

Met bijdragen van MARC JANSSEN, JOHN VAN VLIET EN HENK WIJKHUISEN

Duinbehoud zoekt secretaris (m/v) voor bestuur

Het bestuur van de Stichting Duinbehoud is op zoek naar een nieuwe secretaris. De huidige secretaris, Kees Groen, heeft te kennen gegeven er eind van dit jaar mee te stoppen. Zijn huidige baan als directeur van de Stichting FLORON kost zoveel tijd en energie, dat het moeilijk is om dit lange tijd te combineren met de secretarisfunctie van de Stichting Duinbehoud.

De secretaris van de Stichting Duinbehoud is verantwoordelijk voor de agenda en de inhoudelijke voorbereiding van vergaderingen van Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur van de Stichting Duinbehoud en houdt tevens contact met de directeur. De secretaris wordt daarin ondersteund door het bureau van de Stichting Duinbehoud. Het Algemeen Bestuur vergadert 6x per jaar en Dagelijks Bestuur ongeveer 10x per jaar; de vergaderingen vinden plaats in de avonduren.

Het bestuur van de Stichting Duinbehoud zoekt een enthousiaste duinliefhebber, die voldoende tijd en bestuurlijke kwaliteiten heeft om bovengenoemde taken te kunnen uitvoeren.

Een uitgebreide profielschets is op te vragen bij het bureau van de Stichting Duinbehoud.

LANDELIJK NIEUWS

Enquete

LEIDEN - In april heeft Stichting Duinbehoud een enquete verzonden aan ongeveer honderd, bij duinbeheer en -onderzoek betrokken mensen. Het doel van deze enquete was om inzicht te krijgen of er naast DUIN behoefte bestond aan een meer wetenschappelijk georiënteerd blad op het terrein van duinbeheer en duinonderzoek. De enquete had een respons van ruim 40%, waarbij een kleine meerderheid aangaf geen behoefte te hebben aan (nog weer) een tijdschrift. Van de verschillende duinbeheerders reageerden alleen respondenten van de NV PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland positief. De conclusie is dus duidelijk: er worden geen verdere initiatieven ontplooid.

Seminar

CASTRICUM - Begin november vond in bezoekerscentrum De Hoep in Castricum een Europees seminar plaats, getiteld: "Coastal dunes, recreation and planning". Het seminar werd georganiseerd door drie duinwaterbedrijven, de EUCC en Stichting Duinbehoud. Sprekers uit diverse landen bespraken de relatie tussen recreatie en natuur én de relatie tussen recreanten

onderling. Gezocht werd naar oplossingen voor spanningsvelden binnen deze relaties. Voor Nederland was van belang dat bij het zoeken naar oplossingen voor problemen in de duinen het stedelijke- en agrarische achterland nadrukkelijk bij de oplossing betrokken moet worden.

Binnenkort zullen de verschillende bijdragen van sprekers worden gebundeld in een boekje. Voor meer informatie kan men terecht bij de European Union for Coastal Conservation (EUCC), tel: 071-5122900.

Jacht

'S-GRAVENHAGE - Dit jachtseizoen is het laatste seizoen dat gejaagd kan worden op slobend, tafeleend, kuifeend, topperend, pijlstaart en wintertaling. Ook de watersnip en houtsnip mogen vanaf de herfst in het volgend jaar niet meer bejaagd worden. De minister is tot deze beslissing gekomen omdat de genoemde soorten nauwelijks schade aanrichten aan landbouwgewassen. Vogelbescherming Nederland is enkele jaren geleden een actie begonnen om deze soorten van de bejaagbare lijst te krijgen en dat is nu gelukt. Naast genoemde soorten wilde Vogelbescherming ook een verbod op de jacht voor goudplevier, krakeend en patrijs. De goudplevier en krakeend werden al in 1993 beschermd, maar de patrijs is om onduidelijke redenen nog wel bejaagbaar, ook al staat de soort op de rode lijst. Jaarlijks schieten jagers 14.000 patrijzen in Nederland.

De Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging (KNJV) meent dat er helemaal geen inhoudelijke onderbouwing is voor het ver-

Vos in de Kennemerduinen bij Bloemendaal aan Zee (Foto: Henk Harmsen).

WADDENEILANDEN

Gasboringen

AMELAND - De Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) heeft in een Milieu Effect Rapportage voor proefboringen naar aardgas in de Noordzeekustzone en op Ameland blijk gegeven van grote minachting voor de natuur in het Waddengebied. Dit stelt de Waddenvereniging, mede namens Stichting Duinbehoud en tien andere natuur- en milieuoorganisaties.

De MER toont geen enkele waardering voor de intense beleving van het ongerepte natuurgebied. Ook wordt de natuur verregaand versimpeld tot enkele soorten, waardoor de effecten voor vele planten- en diersoorten onbekend blijven.

De grootste gotspe van de MER is overigens de conclusie dat door één boring slechts zeven zeeëenden en één eidereend zullen worden verstoord. Humor hebben ze wel bij de NAM, met kennis is het helaas wat minder gesteld.

NOORD-HOLLAND

Vossejacht

CALLANTSOOG/GROET - Het natuurreservaat De Putten achter de Hondsbosse Zeewering nabij Groet is van oudsher een bekende plek waar vogelaars langs de weg staan om broedende kluten en foeragerende lepelaars te zien. Met het broedsucces van de kluit en andere bewoners van dit reservaat gaat het echter al jaren mis, omdat de vos zich graag tegoed doet aan eieren en pullen. Dus heeft de Vereniging Natuur-

monumenten als eigenaar besloten om in navolging van het Zwanenwater de jacht op de vos te openen.

De Putten ligt in de Verenigde Hager- en Pettemerpolder en maakt deel uit van de ruilverkaveling Bergen-Egmond-Schoorl, kortweg BES genaamd (zie elders in dit nummer). Er zijn plannen om van deze polder een "vogelpark" te maken en daar kun je nu eenmaal geen vos bij gebruiken.

Strandplateau

CASTRICUM - Plannen om Bakkum aan Zee op te nemen in de vaart der volkeren zijn inmiddels geluwd. Deze relatief rustige strandslag heeft nog geen hotelaccommodatie en dat moest volgens een projectontwikkelaar en enkele gemeentebestuurders veranderen. Het gemeentebestuur van Castricum heeft inmiddels besloten om het strandplateau een face-lift te geven. Bakkum aan Zee wordt rondom omgeven door het Noordhollands Duinreservaat.

ZUID-HOLLAND

Kennemerduinen

'S-GRAVENHAGE/OVERVEEN- De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft onlangs Stichting Duinbehoud in het gelijk gesteld dat de NV Waterleidingbedrijf Zuid-Kennemerland (WLZK) moet onderzoeken hoeveel grondwaterwinning werkelijk nodig is om de infrastructuur op gang te houden. In geval van calamiteiten moet het winningssysteem goed kunnen functioneren. Het provinciaal bestuur van Noord-Holland had het WLZK een vergunning verstrekt waarin per 1 januari 1998 slechts 2 miljoen m³ grondwater per jaar mocht worden gewonnen. Thans onttrekt het WLZK ruim 8 miljoen m³ duinwater per jaar. De zorg voor natuur en landschap waren hier van doorslaggevend belang, omdat grondwaterwinning de duinen ernstig verdroogt.

Stichting Duinbehoud was echter van mening dat nog minder dan 2 miljoen 3 per jaar mogelijk was, wat tientallen hectaren extra vochtige en natte duinvalleien kan opleveren. Op de zitting van de Raad van State werd door de provincie een getal van 500.000 m³ per jaar genoemd.

De Raad van State deelde de mening van Duinbehoud en nu moeten WLZK en provincie onderzoeken wat maximaal nodig is om de winputten in bedrijf te houden. De regeneratie van de Kennemerduinen na 1 januari 1998 heeft er nu dus een schepje bovenop gekregen.

Kustlokatie

DEN HAAG - De Stichting Duinbehoud heeft geen goed woord over voor de nieuwe plannen voor de Kustlokatie tussen Hoek van Holland en Scheveningen, zoals die onlangs door de provincie Zuid-Holland zijn gepresenteerd. In deze plannen wordt voorgesteld om voor de kust van Zuid-Hol-

land een stad zo groot als Delft te bouwen. Binnen deze nieuwe stad van meer dan 90.000 inwoners zou tevens ruimte moeten worden gereserveerd voor recreatie, industrie en agribusiness. Het Westland wordt aan de zeezijde dichtgetimmerd.

De aanleg van deze Kustlokatie zal naar de mening van de Stichting Duinbehoud direct ten koste gaan van de bestaande natuurgebieden langs de kust (Westduinpark, Solleveld, Kapittelduinen). Onlangs zijn deze gebieden aangewezen als beschermd natuurmonument. Door de Kustlokatie komen deze gebieden geïsoleerd te liggen ten opzichte van de zee. De invloed van stuwend zand en zoute zeewind zal daardoor wegvallen, waardoor de kwaliteit van flora en fauna snel achteruit gaat.

Van de oorspronkelijke plannen, zoals statenlid Waterman deze formuleerde in de jaren-80, is weinig meer over. In het plan Waterman was sprake van het "bouwen met de natuur". In het Plan Waterman werd ruimte geboden aan 500 à 600 ha nieuw natuurgebied als compensatie voor verlies van bestaande natuur. In de huidige plannen is dit natuurgebied geheel verdwenen en wordt eufemistisch gesproken over "de vorming van een nieuw ecologisch netwerk met grote potenties voor het ontwikkelen van natuur". Elke ecooloog zal moeten beamen dat de nu voorgestelde duinenrij langs de kust en kleine stukjes groen tussen de woonwijken niet veel meer kunnen zijn dan zanddijken die ingeplant zijn met helm of struikgewas. Van waardevolle natuur zoals die nu nog te vinden is langs de kust tussen Hoek van Holland en Scheveningen zal geen sprake meer zijn.

De aanleg van de Kustlokatie zal tevens ten koste gaan van de leefbaarheid van het Westland en delen van Den Haag. De bouw van een grote nieuwe stad in zee zal vele nieuwe verkeersstromen op gang brengen voor zowel woon-werkvervoer als voor recreatievervoer. Al deze mensen zullen over nieuw aan te leggen wegen en autosnelwegen door het Westland of de woonwijken van Den Haag hun weg proberen te vinden naar Rotterdam, de Rijnmond of het oosten van het land. Naar verwachting zal de provinciale weg langs 's-Gravensande moeten worden omgebouwd tot autosnelweg en zal een nieuwe autoweg moeten worden aangelegd door Kijkduin. Te vrezen valt, dat vervolgens ook de provinciale weg door Poeldijk zal moeten worden verbreed.

Opvallend genoeg geeft het nu gepresenteerde plan voor de Kustlokatie geen antwoord op dit probleem, dat al jaren bekend is. Er wordt slechts gekonkludeerd, dat "nader onderzoek nodig is".

Naar de mening van de Stichting Duinbehoud zou de provincie er goed aan doen om eens op te houden met dit "navelstaren" naar de Kustlokatie. Al meer dan 15 jaar wordt keer op keer weer hetzelfde plan (maar dan telkens weer in een ander jasje) gepresenteerd. En keer op keer worden tal van cruciale vragen niet beantwoord. Wederom is niet duidelijk geworden wie het financieringstekort van minimaal 600 miljoen gaat dichten. Wederom is niet duidelijk geworden hoe de verkeers- en vervoersproblemen opgelost kunnen worden. Wederom is niet duidelijk geworden wat de precieze effecten zijn op natuur en landschap. En wederom is niet duidelijk geworden of de Kustlokatie nu wel de juiste

oplossing is voor het probleem dat we willen aanpakken.

Wanneer de provincie het woningbouwprobleem werkelijk serieus neemt, dan zou ze eerst eens moeten komen met een degelijke onderbouw van de woningbehoefte. En wanneer er werkelijk een grote behoefte is aan nieuwe grootschalige woningbouwprojecten, dan zou de provincie er goed aan doen om op evenwichtige wijze te zoeken naar de juiste lokatie. Hierbij is het onjuist om te suggereren, dat het alleen zou gaan om een keuze tussen of het Groene Hart of de Kustlokatie.

DELTA GEBIED

Domburgse golfclub

Al meer dan 80 jaar ligt er in de Walcherense duinen bij Domburg een 9-holes golfbaan. Aanleg van golfbanen in de duinen is nu uitgesloten. De Stichting Duinbehoud en haar werkgroep Midden-Zeeland zijn van mening dat ook dit duingebied een natuurbestemming behoort te krijgen. De golfclub is het daar niet mee eens.

Deze zomer heeft het bestuur van de golfclub een verzoek tot ontgronding ingediend bij de provincie. Het is haar bedoeling om een laag gelegen stuk, waarin enkele met water gevulde bomkraters liggen, verder af te graven. Zo kan een permanent met water gevulde plas ontstaan. Onduidelijk was of esthetische danwel speltechnische aspecten aanleg noodzakelijk maken. De werkgroep heeft namens Duinbehoud bezwaar ingediend. Een principieel bezwaar: geen golfsport in de natuur, laat staan vergraving daarvoor.

Bezwaren van de werkgroep m.b.t. herinzaai van het gebied en hergebruik van de voedselrijke bovenste grondlaag op de arme duingrond zijn door de provincie gehonoreerd in de door haar verleende vergunning. De overige bezwaren werden ongegrond verklaard, waarna beroep is aange tekend bij de Raad van State. Reden voor het bestuur van de golfclub om de werkgroep uit te nodigen voor een gesprek en een terreinverkenning.

Tijdens dit gesprek werd duidelijk dat er geen speitechnische of esthetische redenen waren voor de ontgronding. Het winnen van zand t.b.v. een verlenging van de baan bleek de drijfveer. Na het veldbezoek werd duidelijk gemaakt dat de ontgronding voor Duinbehoud maar onder één voorwaarde aanvaardbaar is. De ingreep dient uitgevoerd te worden op basis van natuurtechnische eisen. Niet de hoeveelheid zand die nodig is voor de baanverlenging moet bepalend zijn voor de omvang, maar ecologische principes en de landschappelijke inpassing. Zij moet in feite vooruitlopen op een toekomstige natuurbestemming van het terrein en die mogelijkheid in geen geval frustreren. De reactie van de Domburgse Golfclub wordt afgewacht.